

od 1756—1763. l.) je v Wallerstädten, mali vasi poleg Darmstadt-a obležal na smrt bolen francoski vojšak. Kmetje se ga usmilijo, mu lepo postrežejo. Vojak začne okrevati, s časom zopet ozdravi. Ljudje se mu med tem toliko prikupijo, da sklene vse žive dni pri njih ostati, in s svojimi rokami si med njimi kruh služiti. Postavili so ga za črednika. Novi črednik kmalo zapazi, koliko sadunosnega drevja bi lahko na občinskem spašniku raslo. Ko jesen pride, se podá naš nekdanji vojak v svoj rotni kraj pogledat. Tam nabere sadežev žlahtnih dreves vsake vrste ter jih nese v svojo novo domovino. Vsaki sadež na svojem spašniku skrbno vsadi. — Drugo jesen gre zopet po novih sadežev v svojo domovino. Tako dela več let. Pašnik se s časom spremeni v sadovnik. Od leta do leta so se dohodki množili. Občinska blagajnica je tako obogatela, da zdaj občanom ni treba nobenih doklad plačevati. Jernej.

Dopisi.

Iz mariborske okolice, 15. dec. (Seidlnova skrb za blagor ljudstva.) Vpričo več gospodov in kmetov se je pri „Stadt Wien“ 24. sept. t. l. gosp. Seidl bahal, da je nezgruntano vnet za blagor ljudstva, k čemur so pričujoči liberalci z rokami ploskali in z nogami tobotali, kar je pisatelj sam videl in slišal. Alj komaj je „kamški strah“ po prizadevanju liberalnih nemškutarjev in po glasovanju kratkovidnih volilnih mož 20. okt. v državni zbor na Dunaj splezal, je brž tamkaj dvakrat zaporedoma za to glasoval, da se naj na stroške kmetov in vseh tistih, ki štibro plačujejo, z 80 milijoni posojila tudi onim pomaga, ki so pred kratkim na tavžente ljudem kožo izslekli in jih nesrečne napravili. Kdor še zdaj ne sprevidi in ne spozna, da Seidl po deset goldinarjev na dan, kateri pridejo iz žepa revnega kmeta, zato v državni zbor na Dunaj hodi, da tamkaj za judovski in borzijancev blagor in žep glasuje in ne za kmečki, tisti mora pahnen biti.

Iz Ptuja 16. decemb. Kuga se je prikazala 5. t. m. na bregu (am Rann), najpred na tistem ozkem delu sveta, ki je med Dravo in pohorsko vodo; še le potem se je razširila na desno pobrežje pohorske vode. Do pretečene sobote je bilo pocepane alj zavoljo bolezni pobite goveje živine 33 glav samo na bregu. Morivka rogovili tudi v Okiču, kder se je bajé zasejala po mesarju B., ki je okuženo živino na Hrvaškem kupil in njo v Okiču pri nekem kmetu v hlev postavil in nekaj te živine tudi mesarju S. na bregu dal.

Govorica gre, da je v Leskovecih žid zatrosil kugo, ker je okuženo meso po 18 kr. funt prodaval, ljudje so vodo, v kateri se je meso pralo, živini dali piti in si tako nesrečo k hiši privabili. — Govori se, da tudi v Pobrežju (v Vidovski fari) kuga razsaja. —

Na bregu je bajé mesar drobovino kužne živine vrget v studenčno alj pohorsko vodo; gotovo je, da je živina, ki je ravno tamkaj pri mostu alj nekoliko nižej pila, bila okužena, ona pa ne, ki se napaja više od mosta. — Nesreča je tem več, ker reveži, katerim je ena žival zbolela, niso le te zgubili, temuč vso govejo živino, ker se ostala živina hitro okuži alj pa se pobije, da bi se kuga ložej ustavila. Svetovati je gospodarjem, da hitro, ko prva goved zboli, to gospodski naznani, ktera ostalo živino ceni in pobiti da, gospodarju pa za pobito živino nekaj odškodnine plača. C. k. okrajno glavarstvo je vse storilo, da bi se nesrečni turk zopet pregnal. Že 7. t. m. je razposlala okrožnice na farne in srenjske predstojništva s prošnjo, da bi podučile ljudstvo o kužni bolezni, ki utegne v kratkem veliko ljudi na beraško palico spraviti. Izreka tudi uradno, da je celi ptujski okraj okužen, in da živinski sejmi v celem okraju biti ne smejo. Vsi psi, mačke in kureta, ki niso zaprta, se postreljajo. —

Iz Ljutomera. (Volitve v občinski zastop) so se pri nas vršile 13. t. m. Malo časa pred volitvijo sklenejo tudi Slovenci, da se bodo vdeleževali. Do zdaj so namreč le nemškutarji v trgu gospodarili, obilni slovenski kmetje v Ljutomeru in v bližnji okolici pa so želeli, da bi se zmernejšim možem zastopništvo v trgu izročilo. Zavoljo tega se je prav zadostno število vrlih naših slovenskih mož volitve v 3. razredu vdeležilo. Slovenski kandidatje so imeli 35 glasov, nemškutarski le za 9 več. Ako bi nemškutarjem c. kr. uradniki in obilo brez značajnih rokodelcev pomagalo ne bilo, ali pa, ako bi Slovenci pred volitvijo le nekoliko bolj delavni bili, zmaga bi bila na slovenski strani. A to nima nič. Naši slovenski tržani in kmetje iz okolice stali so vendar trdno kakor skala na naši strani.

Hvala jim! Da so nemškutarji zmagali, treba jim je bilo nepostavno pot hoditi. Nekterih rokodelcev, ki bi bili s Slovenci volili, še v zapisniku ni bilo, da si že eno leto davek plačujejo, n. pr. klobučar g. Torizar. Trgovec Ivan Štajer, Feuerwerhauptmann, plačuje štibro samo en mesec, bil je volilec in tudi sam izvoljen. Pa vsaj je on brat bivšega župana in strašen nemškutar. Vedno vpije: „Ljutomerčani so inteligentni Nemci, oni nočejo biti Verženci zabiti.“ Ko je pa ta gospod svojo štacuno odprl, priporočal se je samo s slovenskimi plakati. Zakaj ni takrat zapisal: Jaz sem Nемец, pri meni se nemški govori in misli. Še nekaj: V našem novem zastopu sedé skoraj sami sorodni si nemškutarji. Pri volitvi je namreč brat volil brata, očeta in svaka (Štajer, Božič) ter nasprotno. Najmlajši Štajer je kar lovil rokodelce, da so prišli volit mu očeta, brata, svaka in samega sebe. To je nemška vzajemnost. *)

*) Da bi poslednji dopis iz Ljutomera „nemškutarje hvalil“, kakor pravite v pristavku tukaj izpuščenem,

Iz Slatine. Huda nam preti. Komaj je utihnila pri nas ena nesreča, namreč kozé, ki so tukaj nad 3 mesece zlo strahovale ljudstvo, nam žuga že druga še večja nesreča.

V ptujskem okraju razsaja živinska kuga. Začetek je imela v ptujskem predmestju „na bregu“ in segla je že do Žetelj, ter vničila ondi v nedeljo 14. t. m. 16 goved naenkrat, za vsem pa že čez 50. Vojaki obstajajo nesrečne mesta ter ne pusté ljudem domačem vun in drugim ne noter. —

Ptujsko glavarstvo je celemu okraju ostro prepovedalo živino spuščati iz hleva, je pripragati in napajati zunaj štale. Upamo, da bode ljudstvo pokorno in raje prenašalo manjše sitnobe, da se večje nesreče ovarje, in močno je želeli, da dobičkarija in lakomnost ne boste nasprotovale naredbam gosposke. Nesreča bi tu tem bolj prizadevala, ker je naše ljudstvo bolj ubožno, ter se živi na malih zemljiščih mnogobrojno in večidel vse blagostanje v goveji živini ima. Bog nas varuj!

Izpod Pohorja. (Družba sv. Mohorja) nas je zopet silno razveselila s svojimi knjigami. Vsak, kdor jih je s farofa nesel, že gredoč radovedno gleda, kake da so. Posebno „življenje Svetnikov“ in „Kristusovo življenje in smrt“ se je ljudem silno prikupilo, da so obilno družbi pristopili. Mladina pak ima do živalskih bukvic silno veselje, pa so tudi zares koristne za njo, kakor za vsacega človeka, ker so mikavno pisane. Ker je tudi veliko ženstva v ti hvalevredni družbi, bi tudi prav koristno bilo, in tudi želje imajo, da bi družba obširne kuharske bukve izdala. In tudi obširen vrtnar s podobami bi ljudstvu silno ustrezal. Za gospodarje je družba že veliko skrbela in poduka izdala, naj še tudi za gospodinje kaj več oskrbi! 17. vinot. slišal sem v Celju v samostanski cerkvi oo. kapucinov, kako so č. g. predigar to družbo in branje njenih bukev ljudem prav ginjaivo priporočali. Zatorej, častiti duhovniki, ne odjenjajte to družbo razširjati, da bo kmalu vsaka hiša društvene bukve imela, ter se vsako leto pomnožilo število udov. Božja pomoč v to! Rodoljub.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Državni zbor je za kratko časa zopet skupaj bil. Prvosednik dr. Rechbauer naznani zbornici, kako da je deputacija pri cesarju sprejeta bila, in da je državni poslanec baron Weichs iz Gornje-Avstrijskega umrl. — Ta mož je bil najmočnejši stebur ustavakom, silni

ni res, ampak le hvali, kar so gasilec pri požaru dobrega storili, in ker je g. župan branil pri večerji Slovencu pravico, slovenski govoriti. Narodni nasprotniki se še najlozje pridobé po priljudnosti in — pravičnosti od naše strani. To in pa, ker se nihče drug potrudil ni, o oni zadevi nam poročati, je uzrok, da je bil dopis sprejet in to tem rajši, ker ga je pisal spoštovan mož. Vredn.

nasprotnik izvrstne narodne kat. stranke, ki bo zdaj veliko ložje delala. Pogreb, kterege je vodil odpadnik Brader iz Rieda, je bil brez ysacega kršanskega znamenja, ker si je pokojni, kterege je mrtud zadel, vse to že poprej prepovedal, gospa baronovka se je pa tega natanko držala.

Tako poroča „Linzer Volksbl.“, liberalni listi so pa v grozoviti togoti pri tej priliki napadali preč škofa v Lincu, češ, da on!! cerkvenega pogreba dopustil ni! —

Potem se je v drž. zboru bralo pismo 32tih českih drž. poslancev, v kterem razlagajo, da v drž. zbor zato priti ne morejo, ker se od njih tirja, da pripoznajo pred vsem pravnost sedanjega, iz direktnih volitev sestavljenega drž. zbora, kar pa toliko pomenja, kakor odkrižati se državnemu pravu českoga kraljestva, nja starodavne, zaprisežene pravice odstopiti večini drž. zbora, česar pa ne more in sme nobeden zmed njih storiti. Ko bi večina hotela pogajati se z njimi, pridejo radi na Dunaj.

Na to predlaga grof Hohenwart v imenu federalističnih poslancev, ki so „primorani v državnem zboru biti“, da se naj iz vse zbornice izvoli odbor 15 udov, ki bode pismo českih poslancev prevdaril in o njem poročal. — Ker je dovoljno število poslancev — tudi galiških — ta predlog podpiralo, mora v obravnavo priti. Blagi grof je s tehtnimi besedami ustavakom prigovarjal, da naj pokažejo zdaj svojo spravljivost, da svojo pol. oblast, ktero so si vedli pridobiti, v to porabijo, da se državnopravne stranke med sebo pogodijo in tako zaželeni mir državi povrne. — Toda spravljive besede bile so bob ob steno, — prvosednik dá brž na glasovanje, ali zbornica spozna, da so izgovori českih poslancev dovolj tehtni ali ne? In večina izreče, da niso, ter se vsim českim poslancem mandat pod klop vrže! —

To je bila prenaglena reč, kajti čas za glasovanje o ti prevažni stvari nastopil bi bil še le tedaj, ko bi bil od grofa Hohenwarta nasvetovani odbor poročal in predloge stavil.

Drž. zbor je pritrdil premembi gosposke zbornice, da se pri posojilih iz 80 milijonov drž. pomoči ne gleda na to, kakošne da so akcije, ktere se za gotovino zastavijo. 20 poslancev, ki so prvokrat zoper podelitev kredita na borzne akcije glasovali, ni bilo zdaj v zbornici, pridobili so pa ustavaki Rusine, da so z njimi potegnili, in tako je zmagala borza z majhno večino 17 glasov. Štajerski nemškutarji s Seidlom vred so glasovali z borzijanci, edini Brandstetter ne. — Postava je bajé že potrjena.

Poslanec Fux je predlagal s tovarši, da se odpravi kolek pri inseratih in pri novinah. — Volitev dra. Klaiča, Dalmatineca, župnika Jungbauerja iz Českoga in Madejevskija iz Galicije se je ovrгла po volji ustavakov. Potem se je drž. zbor odložil do 21. januarja.